

Název: Spolupráce ČČK s Ministerstvem obrany a 6. Polní nemocnicí a nové Standardy první pomoci

Autoři: **JUDr. Jiří Procházka**, Úřad ČČK Praha
Mgr. Josef Švejnoha, Úřad ČČK Praha

1. Spolupráce ČČK s Ministerstvem obrany a 6. Polní nemocnicí

Český červený kříž za uplynulý rok dále pokročil v rozšiřování spolupráce s rezortními partnery. Po dohodě o spolupráci, kterou v roce 2001 uzavřel s Ministerstvem vnitra-Generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru ČR, se v letošním roce zaměřil na rezort obrany. Stalo se tak v souladu s ustanoveními vyplývajícími ze **Ženevských úmluv** a **Zákona č.126/1992 Sb.** o ochraně znaku a názvu červeného kříže a o ČSČK, která konstatují, že "Červený kříž je pomocná organizace vojenské zdravotnické služby".

V závěru dubna 2002 podepsali ministr obrany a prezident ČČK **Rámcovou dohodu o spolupráci mezi Ministerstvem obrany a Českým červeným křížem**. Tato rámcová dohoda vytvořila základní právní a organizační předpoklady ke konkrétní spolupráci ve 4 základních oblastech:

a/ V oblasti humanitárních akcí

b/ V oblasti šíření humanitárního práva

c/ V oblasti výuky a vzdělávání ve znalostech poskytování první pomoci

d/ V oblasti materiálně technické pomoci

Významné jsou všechny 4 oblasti, ale klíčový význam v současné mezinárodní situaci nabývá zejména první oblast - **spolupráce v oblasti humanitárních akcí**. Dohoda předpokládá velmi úzkou součinnost ČČK se **6.Polní nemocnicí Armády ČR**, která se podílí na činnostech mezinárodních organizací ve prospěch míru účastí na mírových operacích, záchranných a humanitárních akcích /v minulosti např. v Albánii a Turecku, v současné době v Afghánistánu/.

Tato úzká součinnost bude zahrnovat podstatné zjednodušení dopravy, ale především distribuce materiálních humanitárních pomoci poskytovaných z České republiky do zemí a oblastí, v nichž působí 6.Polní nemocnice. ČČK nabídne využití 6.Polní nemocnice také Mezinárodnímu výboru ČK a Mezinárodní federaci ČK a ČP při přejímání, uskladnění a rozdělování humanitárních pomoci poskytovaných z jiných zemí.

Dohoda rovněž předpokládá využití a zapojení členů **Ústřední pohotovostní záchranné jednotky ČČK** po příslušném odborném vyškolení a doškolení právě do přejímání a distribuce materiálních humanitárních pomoci v zemích postižených válečnými konflikty a přírodními katastrofami, v nichž působí 6.Polní nemocnice Armády ČR.

2. Současný stav připravenosti ČČK v oblasti přípravy na katastrofy a výuky první pomoci

a/ Oblast přípravy na katastrofy

Český červený kříž ukončil ke 31.12.2001 v souladu s platnou krizovou legislativou ČR činnost tzv. Záchranných jednotek ČČK a současně zahájil vytváření druhosledových **Humanitárních jednotek ČČK**. K 1.1.2002 má vytvořeny tyto jednotky v **56** okresech ČR a je v nich zapojeno **1.085** členů a dobrovolníků ČČK. Předpokládá se, že ve zbývajících okresech ČR budou tyto jednotky vytvořeny nejpozději do konce letošního roku.

Základní podmínkou úspěšného zapojení Humanitárních jednotek ČČK /HJ ČČK/ do integrovaného záchranného systému ČR je jejich **dobrá odborná připravenost**. Proto jsou ve spolupráci s Německým ČK postupně školeni velitelé těchto jednotek a ředitelé Úřadů OS ČČK a návazně členové Humanitárních jednotek ČČK. Ve 4 turnusech tohoto kurzu určeného pro velitele HJ ČČK bylo vyškoleni již více než **100** osob. Součástí této přípravy je i připravovaný manuál pro velitele a příručka pro členy těchto jednotek. Do konce letošního roku se uskuteční i související školení krizového managementu ČČK a kurz psychologické přípravy.

Zanedbatelné není ani **materiální vybavení Humanitárních jednotek ČČK**, které je možné zajišťovat postupně, závisí na finančních možnostech a neobejde se bez nutné podpory gesčních resortů - především Ministerstva vnitra a Ministerstva zdravotnictví. I když určité minimální materiální vybavení pro případ mimořádné situace má téměř každý OS ČČK, je to zcela nedostačující a postupně je nutné toto materiální vybavení doplňovat a rozšiřovat. Proto na počátku letošního roku vybavil Úřad ČČK všech 77 Oblastních spolků ČČK **soupravami pro nouzové stravování pro 170 osob** /celkově v rámci ČR tedy pro více než **13.000** postižených lidí/.

b/ Oblast výuky první pomoci

I v této oblasti postupuje ČČK v souladu se svou koncepcí v této oblasti vyjádřenou v "**Hlavních směrech činnosti ČČK na období 2001 - 2004**" a přijatou na Shromáždění delegátů ČČK v Pardubicích 27.5.2001.

V závěru roku 2001 vydal Úřad ČČK 2 důležité učebnice:

- * **Základní norma zdravotnických znalostí** v nákladu **40.000** výtisků
- * **Zdravotnická příprava uchazečů o řidičský průkaz** v nákladu **80.000** výtisků.

Oblasti první pomoci jsou věnovány rovněž tituly "**Život zachraňující úkony**" a "**Studijní střediska ČČK**". Ve spolupráci s firmou Hartmann-Rico byly v celkovém nákladu více než **30.000** výtisků vydány **Diář mladého zdravotníka** a **Zápisník mladého zdravotníka**.

Byla experimentálně odzkoušena a pak následně upravena nejvyšší odborná norma znalostí v ČČK - "**Zdravotnický instruktor ČČK**". Provedenou výměnou průkazů Zdravotnických instruktorů ČČK došlo k prospěšné selekci na skutečně aktivní a pravidelně doškolovaných **471** instruktorů. ČČK rovněž zřídil Registr rozhodčích ČČK pro soutěže v první pomoci a vyškolil jeho členy. Byli také vyškoleni noví maskéři ČČK.

Celkově v roce 2001 vyškolil ČČK v různých normách znalostí první pomoci **57.628** osob z řad dětí, mládeže a dospělých.

Vybavení specializovaných učeben pro výuku první pomoci při všech 77 OS ČČK v ČR bylo doplněno o **zpětné projektory** a dále o **3 nové videokazety s tematikou první pomoci**.

Evropský den první pomoci 2001 se přes krajně nepříznivé počasí uskutečnil v **57** městech ČR s účastí více než **43.000** osob. Úspěšně rovněž pokračuje natáčení a vysílání **seriálu první pomoci** v rámci Televizního klubu neslyšících v **České televizi**. Seriály první pomoci pokračují v Novinách ČK a v časopisu Rescue Report.

Na počátek července příštího roku připravuje ČČK do Prahy uspořádání **Evropské soutěže první pomoci FACE 2003**, kde počítáme s účastí družstev z **25** evropských zemí.

3. Nové Standardy první pomoci

Ve třetím čtvrtletí loňského roku přistoupil Úřad ČČK k přípravě nových **Standardů první pomoci**, jež nahrazují dosud platné "Jednotné zásady poskytování první pomoci" z roku 1991, které však bohužel platily pouze v rámci ČČK.

Autorský kolektiv složený ze zkušených odborníků připravil nový text Standardů první pomoci, které byly po projednání ve Výkonné radě ČČK rozeslány do širokého připomínkového řízení na 5 ministerstev /zdravotnictví, vnitra, obrany, dopravy a spojů a školství, mládeže a tělovýchovy/, 3 odborné lékařské společnosti /Česká společnost neodkladné péče, urgentní medicíny a medicíny katastrof, Česká společnost pro úrazovou chirurgii a Česká pediatrická společnost/ a na Institut pro postgraduální vzdělávání ve zdravotnictví. Do konečné verze Standardů první pomoci tak mohly být promítnuty podnětné připomínky takových odborníků, jakými nesporně jsou prof.MUDr.Jiří Pokorný, DrSc., prof.MUDr.Jiří Šolc, CSc., doc.MUDr.Josef Hoza, CSc., MUDr.Petr Zelníček, CSc., MUDr.Dana Hlaváčková a řady dalších.

Podstatně širší platnost novým standardům první pomoci dávají **podpisy 5 ministrů vlády ČR /zdravotnictví, vnitra, obrany, dopravy a spojů a školství, mládeže a tělovýchovy/**.

Nové Standardy první pomoci obdrželi všichni účastníci této významné mezinárodní konference.

Nyní bude záležet i na podpoře všech spolupracujících resortů, odborných lékařských společností, dalších organizací a institucí, aby se při výuce laiků podle nových Standardů první pomoci skutečně v celé ČR důsledně postupovalo. To je společný úkol na další období.